

Прича иде отприлике овако. Заседа албанска скупштина. Премијер излази за говорницу и обрати се присутнима: „Господо посланици, као што знате, наша држава налази се у великој економској кризи. Пропашћемо ако убрзо нешто не урадимо, а само једна ствар може да нас спаси: рат са Америком. Предлажем да им одмах објавимо рат!“ Посланици се ускомешају, не могу да верују шта овај прича – рат са најјачом светском силом, то је самоубиство, а не решење! Кад су се стишали, премијер настави: „Јасно ми је зашто се буните, али размислите мало о мом предлогу. Ми ћемо тај рат изгубити, али баш у томе и јесте наш спас. Видите и сами како се Американци понашају према онима које победе: Немцима су изградили државу после Другог светског рата, Јапанцима такође. Тако ће и нас издржавати, чим нас окупирају.“ Већина посланика се после оваквог аргумента замисли, многи почну чак и да климањем главе одобравају предлог, кад се јави један из задњих клупа: „Извините, господине премијеру, све је то лепо што причате, али, шта ћемо јадни да радимо ако ми њих победимо?“

Овај виц био је изузетно популаран седамдесетих, у време које из садашње перспективе изгледа као нека Толкинова епска фантастика: СФРЈ, земља у којој смо тада живели, била је Америци најбољи пријатељ међу онима који су непријатељи Вашингтона, а Албанија је била убедљиво најзаосталија држава не само Балкана, него и целе Европе (ово није цитат Добрице Ћосића), која је дипломатске односе одржавала само с Кином. Тада је било незамисливо да Албанија може да победи било кога, а камоли свемоћну Америку.

У међувремену, околности су се битно промениле: Албанци су сада америчкиштићеници, једини народ у Европи који Буша дочекује раширених руку (а и он њих, па остане без сата); држава им је и даље заостала у односу на европске стандарде, али зато сада имају још једну државу – „Косову“. До „Косове“ су дошли тако што су нас заиста напали, као што се деценијама очекивало, али не из Албаније, како се предвиђало, него изнутра, како се уопште није предвиђало, иако су српски обавештајци годинама упозоравали надлежне да се Албанци на Космету увелико наоружавају, организују и обучавају (и то уз помоћ Америке); а Србија је у дубокој економској, државној, културној, моралној и идентитетској кризи, из које би можда могао да нас спаси пораз од Америке. Авај, проблем је у томе што Американци никако да нас победе. Ономад, кад су нас бомбардовали, испоставило се да смо ми тријумфовали. Тако је бар објаснио тадашњи државни врх, који је сада – с изузетком неколико покојника, неколико затвореника и једног ослобођеног – поново државни врх.

Пошто нису успели да нас поразе ни тиме што су нам побили три и по хиљаде људи, порушили мостове, оборили Авалски торањ и сравнили ТВ студио из којег су прилози слати у свет, Американци су потом решили да нас савладају отимањем територије. Поменуте „Косове“. И у том боју, међутим, побеђујемо: приликом посете Београду, амерички потпредседник Џозеф Бајден јасно и гласно је рекао (такорећи, понизно

признао) да САД неће од Србије, на њеном евроатлантском путу, захтевати да отвори амбасаду у Приштини. Судећи по осмеху који је Драган Шутановац, војни министар, имао док се руковао с Бајденом, а и по изјави коју је дао дан касније – да ћемо у НАТО када ми то будемо желели! – рекло би се да су Американци у овом „косовском боју“ доживели дебакл.

Треће чиме нас је Вашингтон напао био је Хашки трибунал. Онај трибунал који не зна где су му нестали сведоци против Харадинаја, али зна где нестају политички некоректне серије са РТС-а. Хаг је, реално, био политички најјачи амерички атак, јер су САД у тој операцији имале највише савезника. А ми најмање: већ девет година нико нам не верује да сарађујемо с тим судом. Ипак, потукли смо „каубоје“ и у Хагу. Наиме, Хилари Клинтон је прошле недеље, у име Америке, признала пораз, када је објављен документ који истиче да, што се САД тиче, Србија испуњава своје обавезе према Хагу. Српски државници и остали политички субјекти наклоњени власти, листом су поздравили овај гест Клинтонове као нови доказ да се америчка политика према Србији драстично мења. Набоље. А зна се ко после сукоба мења политику према противнику. Не онај ко је победио! Време је славља, због ових тријумфа званичног Београда, па можда није пристојно, али морам да питам – шта ћемо јадни да радимо ако се Американци не опораве од пораза, па на крају будемо морали ми њих да издржавамо? Знамо како ће то да се заврши. Као и СФРЈ: бринућемо о њима неколико деценија, а онда ће да се отцепе од нас и протерају све Србе са своје територије!

С друге стране, морам и да се упитам – а шта ако ово све и нису наше победе, као што нас убеђују? Шта ћемо ако су Американци променили наступ, али не и карактер и политику. Па су остали рођени прагматичари, који ништа не раде бадава. Ако те хвале, имају разлог. Нешто си им учинио. Уколико је то случај, чиме смо онда заслужили Бајденову и Хиларину „благодатност“?! Шта ћемо ако се испостави да чувена фраза „слажемо се да се не слажемо“ у ствари значи „кријемо да се слажемо“